© ENITH STEINHUYS

Maya Angoelal &
Tatjana Romanyk

‘De belangrijke *andere kant* van Nederland’

Er kan weer een vooroordeel de prullenbak in: zakenvrouwen met een etnische achtergrond hoeven niet per se donker te zijn. Tatjana Romanyk, die eind oktober tijdens een spectaculair verkiezingsgaladiner in het Rotterdamse World Trade Center is uitgeroepen tot Etnische Zakenvrouw van Nederland (EZVN) 2016, is zelfs blond! Haar wortels liggen in Oekraïne. EZVN-voorzitter Maritza Russel hoopt dat ook het omgekeerde gebeurt en straks zowel donkere als witte etnische zakenvrouwen gewoon Nederlandse zakenvrouwen zijn. In dit ACADEMY®Magazine aandacht voor het gala, inclusief een gesprek met Tatjana die zich samen met haar medewerkers al jarenlang gepassioneerd beijvert voor een betere zorg en uitkomst voor kankerpatiënten.

Tekst: Jacques Geluk

Als Tatjana Romanyk hoort dat de Stichting Etnische Zaken Vrouwen Nederland (EZVN) haar op het web heeft gevonden en genomineerd is ze in eerste instantie verbaasd. “Ik ben geboren en getogen in Hengelo en tenzij ze Twente buitenland vinden, voldoe ik niet aan de criteria, was mijn eerste gedachte. Mijn wortels liggen in Oekraïne, waar mijn vader vandaan komt. Dus het klopt wel. Etnisch betekent kennelijk voor veel mensen dat het anders is dan niet-etnisch. Ik persoonlijk zie het verschil niet. Van mijn ouders heb ik geleerd dat je problemen vanuit meerdere kanten moet benaderen en dat helpt bij het samenwerken en discussiëren met andere mensen. Ik heb meer dan twintig nationaliteiten aan boord in mijn bedrijf en mijn twee kinderen hebben een Tunesische vader. Ik ben heel multicultureel en altijd van de andere culturen geweest. Bovendien zet ik mij, ook als bestuurslid van het Vrouwennetwerk van VNO-NCW West, in voor alle vrouwelijke ondernemers en sowieso voor ondernemerschap”, vertelt Tatjana. “Werken met veel mensen die allemaal een andere benadering en een verschillend referentiekader hebben, leidt vaak tot betere resultaten. Dat is een uitdaging, maar die ga ik als ambitieuze perfectionist graag aan.”

‘Vrouwelijke ondernemers en managers weten dat ze meerdere ballen tegelijk in de lucht kunnen houden’

Sinds haar studie houdt ‘bètameisje’ Tatjana Romanyk zich met kanker bezig. Oncologie is haar grote passie. Vakmatig kan ze daarin alles kwijt en wetenschappelijk probeert ze op de hoogte te blijven van de allerlaatste ontwikkelingen, waarbij zich altijd realiseert dat kanker een enorme impact heeft op patiënten en alle betrokken om hen heen. “Kanker is zo ingrijpend dat het je nederig maakt en tegelijk voldoening geeft als je mag bijdragen aan de moeilijke, maar broodnodige strijd tegen deze ziekte. Dat heb ik binnen de farmaceutische industrie gedaan en nu alweer ruim twaalf jaar met mijn eigen bedrijf.” Haar eerste onderneming, TRM Oncology, is inmiddels, naast Axess Oncology en Prime Oncology, onderdeel van Aptitude Health. Deze toonaangevende groep van bedrijven ondersteunt de ontwikkeling, introductie en het klinisch gebruik van nieuwe therapieën om kanker te behandelen en hopelijk te genezen. Inmiddels telt Tatjana’s bedrijf, met vestigingen in Den Haag en Atlanta (Verenigde Staten), 130 gepassioneerde en hooggeschoolde medewerkers, onder wie een medisch oncologe.

‘ZAKELIJK INSTINCT’

Juryvoorzitter Leo Peeters Weem, directievoorzitter van de Rabobank Rotterdam, omschrijft het in het juryrapport aldus: ‘(…)De diverse bedrijven binnen de Aptitude groep hebben een bijdrage geleverd aan circa zeventig procent van alle nieuwe

geneesmiddelen ten behoeve van kankerpatiënten. Zij is een ondernemer, die door haar zakelijk instinct en ondernemend vermogen gebaande paden ter discussie durft te stellen en nieuwe wegen durft in te slaan die aansluiten op snel veranderende maatschappelijke verhoudingen en ontwikkelingen. En ook iemand die in staat is draagvlak te creëren, bruggen te slaan en tevens garant te staan voor vele innovaties die consequent worden doorgevoerd en tastbaar gemaakt.' Tatjana Romanyk denkt dat haar onderscheiding zeer motiverend is voor haar personeel, 'dat erg trots is op ons bedrijf'. "Bovendien kan ik door de prijs de ondersteuning die wij geven nog beter op de kaart zetten, ook buiten het vakgebied waarin wij actief zijn. Wij behoren tot de wetenschappelijke wereld en veel vrouwen die in de schijnwerpers staan zijn bezig op andere terreinen."

ALLEMAAL IN DE GEZONDHEIDSZORG

Opvallend is dat ook de andere twee genomineerden voor de titel Etnische Zakenvrouw van Nederland met hun bedrijven werkzaam zijn in de gezondheidssector. Tuncay Tarimci, eigenaar van apotheek De Gorzen in Schiedam is vanwege persoonlijke omstandigheden niet aanwezig op het gala. Maya Angoelal, directeur/eigenaar van Mondzorg Dental Beauty in Den Haag, wel. Zij is trots op haar Hindoestaanse wortels, gaat geregeld naar India, maar voelt zichzelf autochtoon. Toch denkt ze dat door haar nominatie een inspiratie kan zijn voor andere etnische vrouwen die (willen) ondernemen. "Ik merk nooit dat ik een etnische achtergrond heb. Nederland is bij uitstek een land waar vrouwen zich kunnen ontwikkelen als ze de kansen zien en die ook pakken. Ze kunnen er iets moois van maken en wat betekenen voor de samenleving. Dat geldt voor iedereen." Maya komt uit een eenoudergezin, heeft veel aandacht

EZVN-voorzitter Marita Russel (links) met eregaste Barones Rosalind Howells of St Davids, lid van het Britse House of Lords

en liefde gekregen, maar heeft alles zelf moeten oplossen. Ze heeft veel baantjes gehad om te ontdekken wat ze leuk vond, maar daar zat de juiste job niet tussen, waardoor ze verder is gaan leren. "Als tandartsassistente had ik het naar mijn zin, maar ik wilde zelf aan de stoel staan. De opleiding mondhygiëne heb ik in één keer gehaald, waarna ik – veertien jaar geleden – mijn eigen praktijk ben begonnen. In 2008 kreeg ik mijn eerste assistente, er is een tandarts bijgekomen en nu zitten we op twee locaties. Ik manage beide praktijken en sta bovendien zo'n vier dagen per week aan de stoel. Ik heb ook met de patiënten een goede band opgebouwd en dat vind ik belangrijk."

Mondhygiëne is niet alleen schoonmaken. Het is een preventieve behandeling, waardoor mensen liefst hun leven lang hun tanden kunnen behouden. "De tandarts is opgeleid om te restaureren. De mondhygiënist wil restauratie juist voorkomen. De mond is de toegang naar het lichaam. Je ademt en kauwt ermee. Harten vaataandoeningen, kanker, aderverkalking, beroertes, alle ziekten beginnen in de

Lucinda Douglas

et·nisch

(bijvoeglijk naamwoord, bijwoord) 1. wat een volk betreft; volkenkundig: een etnische minderheid een kleine, qua afkomst onderscheiden groep – Van Dale

mond. Als die gezond is, is het risico kleiner. Steeds meer mensen hebben ook oren naar alternatieve geneeswijzen. Wat het orthomoleculaire aspect betreft wil ik mij daarin verder ontwikkelen", zegt Maya. Zelf is ze al heel lang bezig met gezondheid. "Na een burn-out heb ik goed gekeken naar de processen om mij heen en ben ik me bewuster van wie ik ben."

BIJDRAGE AAN DE BV NEDERLAND

Vrouwen met een etnische achtergrond, zoals Tatjana en Maya en al die anderen, leveren dagelijks een bijdrage aan de BV Nederland, zegt Maritza Russel, oprichtster en voorzitter van de Stichting Etnische Zaken Vrouwen Nederland, in haar welkomsttoespraak tijdens het gala dat deze keer anders is dan voorgaande jaren en zelfs een witte presentator heeft, Nick Nielsen. Ze besluit met te zeggen "Wij zijn flexibel en blijven dat" en dat is eigenlijk de teneur van haar hele speech. De EZVN kent een enorme diversiteit. De aangesloten vrouwen hebben totaal verschillende culturele achtergronden. Ze komen uit het Midden-Oosten, Oost-Europa, Afrika, Azië en Zuid-Amerika, ontmoeten elkaar bij 'hun club' en blijken uiteindelijk heel veel op elkaar te lijken. "Ze ondernemen en combineren dat vaak – met een glimlach – met het moederschap en voedings- en verzorgingstaken en zien er ook nog eens fantastisch uit", zegt Maritza. "Of hun wiegje heeft gestaan in Aleppo, op Aruba, in Paramaribo, Marrakesj, Istanboel, Rotterdam of Leeuwarden, vrouwelijke ondernemers en managers weten dat ze meerdere ballen tegelijk in de lucht kunnen houden. Ze werken vanuit hun kracht en we merken allemaal de invloed die dat heeft op onze omgeving. We leveren dagelijks een bijdrage aan de BV Nederland als het om geld verdienen gaat, maar ook met onze bedrijven aan de sociale samenhang. Nederland was, is en zal altijd het land blijven waar mensen van elders naartoe komen op zoek naar een beter leven. Het maakt niet uit. Ons land heeft de zeven zeeën bevaren en is van oudsher over de hele wereld banden aangegaan, zoals minister Schultz van Haegen terecht opmerkte tijdens haar handelsmissie naar Iran. Hoewel het mijn droom is dat de etnische zakenvrouw in Nederland ooit ophoudt te bestaan en gewoon opgaat in zakenvrouw van Nederland ben ik ervan overtuigd dat er altijd een club moet zijn en blijven voor vrouwen die of net binnengekomen zijn of vanuit een achterstand in kennis en contacten beginnen met ondernemen." Maritza heeft dan al uitgelegd dat de EZVN in 2004 is begonnen als de businessclub Zwarte Zakenvrouwen Nederland, vanuit de gedachte dat vrouwelijke ondernemers met een andere etnische achtergrond in het overwegend witte Nederland tegen gemeenschappelijke barrières oplopen. "De BV Nederland had nog geen oog voor ons. Wij wilden zwarte zakenvrouwen een netwerk bieden, waar ze hun ei kwijt konden en steun konden vinden bij elkaar. Eenheid is beter dan verdeeldheid. Zwart was onze geuzennaam. We waren strijdbaar en gingen de barricaden op. Onze club was een succes, maar nadat bleek dat onze naam de lading niet meer dekte hebben we die in 2009 omgedoopt in Etnische Zakenvrouwen Nederland."

Mimoent Haddouti en burgemeester Ahmed Aboutaleb

POSITIES VOOR EENIEDER

Rotterdams burgemeester Ahmed Aboutaleb spreekt tijdens zijn humorvolle

Anoesjka Bhaktali

openingstoespraak uit dat het vanzelfsprekend zou moeten zijn dat alle posities in de samenleving bereikbaar en beschikbaar moeten zijn voor eenieder. "De werkelijkheid: dat is het niet. Degenen die er zijn gekomen hebben zich verdraaid moeten bewijzen om uiteindelijk in de samenleving een plek te krijgen." Volgens Aboutaleb is het daarom goed 'avonden als deze' te vieren en markeren. Volgens hem moeten etnische of zwarte vrouwen, die misschien hier zijn geboren maar wier wortels elders liggen, nog steeds dezelfde weg afleggen. "Wellicht dat het de komende jaren als vanzelfsprekender wordt gezien en ervaren. Ik ben blij dat we vanavond het feestje met elkaar vieren. Tien keer in Rotterdam en twaalf keer in totaal hebben vele vrouwen die hier zijn geweest het gevoel gehad dat ze meetellen, meedoen, erbij zijn en een gewichtige bijdrage leven aan deze samenleving. Dat wil ik hier graag onderstrepen. Met ons applaus wil ik de dames vleugels geven waarmee ze met gemak over Nederland kunnen vliegen, om van daaruit hun vleugels uit te slaan over de hele wereld en te laten zien dat het vanzelfsprekend is dat ze zijn waar ze zijn en dat ze ook nog eens de belofte zijn voor Nederland in de toekomst."

Ook vrouwen in de zaal denken dat een EZVN-verkiezing nog steeds moet. En niet alleen omdat het een sprankelend evenement is, met veel muziek, heerlijk eten en een bijzondere loterij waarvan de opbrengst gaat naar bliksemstages voor basis- en vmbo-scholieren, die daar daardoor betere kansen kunnen krijgen op de arbeidsmarkt. "Zo'n gala is nodig omdat niet-witte mensen ondanks het feit dat we zijn geïntegreerd, in Nederland geen podium hebben. Velen van ons staan in de schaduw. EZVN geeft ons een podium om daaruit te kunnen komen. We dragen wel bij aan de Nederlandse maatschappij en de economie. Door dit podium zijn we zichtbaar en weten mensen wat we doen. We zijn de belangrijke andere kant van Nederland", zegt de een. Een ander voegt daaraan toe: "Over vijf, zes jaar is het nog meer dan nodig. Wij hebben de taak de wind onder de vleugels voor jonge mensen te zijn. EZVN geeft daar het podium voor."

'WE ZIJN ALLEMAAL VROUWEN'

Spreker en motivator Lucinda Douglas, die álle vrouwen via het door haar ontwikkelde programma 'Yes you can woman' in hun kracht wil zetten zodat zij hun potentieel ten volle leren benutten en hun leven significant kunnen verbeteren, laat een ander geluid horen. "Op de nominatie voor de Aanmoedigingsprijs ben ik supertrots. Het is een eer dat ze het mij hebben gegund. Dat ik niet heb gewonnen is geen teleurstelling. Het traject op zich was een belevenis, die me al de nodige publiciteit heeft opgeleverd. Bovendien: als ik eerste zou zijn geworden, had ik mij enigszins politiek correct moet opstellen en dat past toch minder bij mij." Een verkiezing als deze kan volgens Lucinda ook vervreemdend en stigmatiserend werken, doordat de nadruk wordt gelegd op etnische verschillen tussen westerse en niet-westerse, al dan niet gekleurde vrouwen. "Te veel hameren op dat donkere vrouwen het moeilijker hebben, wordt niet altijd door blanke vrouwen begrepen. Ook zij ervaren belemmeringen die met vrouw-zijn te maken hebben en niet per se gekoppeld zijn aan kleur. Die richting moeten we niet uit. Ik heb te hard gewerkt om alleen een rolmodel voor donkere vrouwen te zijn. We zijn allemaal vrouwen. Dat is wat telt. Het is belangrijk dat we het in deze maatschappij samen doen en verbindingen leggen, tussen vrouwen onderling én met mannen." ☛

ALLE PRIJZEN OP EEN RIJ

Etnische Zakenvrouw van Nederland 2016: Tatjana Romanyk (Aptitude Health BV)
Etnische Vrouwelijke Manager 2016: Mimoent Haddouti ('Global Head IT Continuity & Security Services Rabobank, Utrecht)
Aanmoedigingsprijs, Anoesjka Bakhtali (Maid at Home, Rotterdam).
De prijzen zijn uitgereikt door burgemeester Aboutaleb, Maarten Struijvenberg, wethouder Werkgelegenheid en Economie van de gemeente Rotterdam en Rábin Báldewsingh, wethouder Sociale zaken, Werkgelegenheid, Wijkaanpak en Sport van de gemeente Den Haag. Een speciale President's Award is er voor Prem Radhakishun, die ook voor Powned aanwezig is, vanwege zijn inzet voor de multiculturele samenleving. **www.ezvn.nl**